ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(*за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа*)

20.10.2026

Зміст:
(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання
Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт. Кабмін перерозподілив понад 24 млн грн із «Тисячовесни» на освітні програми. – Шуміхін Є., Уницька О.

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. ЮНЕСКО підтримала продовження допомоги Україні в умовах війни. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 жовт. «У нас катастрофа»: ворожа ракета пошкодила фонди Книжкової палати в Києві. – Лебедина О.; Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. У Києві через обстріл РФ знову пошкоджене приміщення Книжкової палати. – Інф.; NV. – 2026. – 19 жовт. Під загрозою опинились 15 млн книг. Через удар РФ по Києву значних пошкоджень зазнала Книжкова палата України. – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. Книжкова палата зазнала значних пошкоджень через удар Росії по Києву. – Інф.

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа
Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. В Україні з 26 до 30 жовтня проходитиме Національний тест з медіа грамотності. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт. Національний тест із медіаграмотності пройде в Україні 26–30 жовтня – Мінкультури. – Шуміхін Є., Уницька О.

Вшанування пам’яті
Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 жовт. Ще три видатні постаті повернуться в Україну: УІНП готує нові перепоховання. – Ткаченко М.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт. Алфьоров: Україна не отримувала відмов щодо перепоховання видатних діячів, але часом є прохання робити це після війни одразу на Пантеоні. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт. Голова УІНП: Переконаний, що найближчим часом буде подвійне перепоховання видатних діячів. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. УІНП записав понад 4 тисячі годин свідчень про Революцію Гідності та війну – Алфьоров. – Інф.

NV. – 2026. – 19 жовт. Символічний шлях. В Івано-Франківську обрали проєкт Алеї пам’яті загиблих військових. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. У Будинку кіно відбувся вечір пам’яті Івана Драча. – Ільєва Г.

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. У Сумах демонтували пам’ятник авторові «Пєдагогічєской поеми». – Інф.

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт. Астаф’єва: оголосили, що я читатиму Радіодиктант нац’єдності-2026, і мене звалила лавина хету. – Шуміхін Є., Уницька О.

Театр

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. У Варшаві відбулася світова прем’єра опери «Матері Херсона». – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. Мукачівський драмтеатр відкрив 80-й сезон виставою за твором Марії Матіос. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. Мукачівський драмтеатр відкрив 80-й сезон виставою за твором Марії Матіос. – Інф.

Музика

Фокус. –2026. – 19 жовт. Фінал дитячого Євробачення 2026: хто представляє Україну та які шанси на перемогу. – Калінін А.

Візуальні мистецтва

Віледж Україна. – 2026. – 19 жовт. П’ять українських проєктів стали переможцями The Architecture MasterPrize 2026. – Гриненко В.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. На 55-му кінофестивалі «Молодість» відбудеться конкурс фільмів для підлітків. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. У Києві відбудеться ретроспективний показ фільму учня Олександра Довженка. – Інф.

NV. – 2026. – 19 жовт. У Японії триває фестиваль українського кіно. – Інф.; Фокус. –2026. – 19 жовт. У Японії розпочався великий фестиваль українського кіно: програма та стрічки. – Калінін А.

NV. – 2026. – 19 жовт. «Пацифізму в Україні не існує». Дмитро Сухолиткий-Собчук про свій новий фільм Тиха повінь і український кінематограф. – Кондрат А.

Література

Фокус. –2026. – 19 жовт. Фіналістка премії Angelus: українська письменниця очолить літрезиденцію замість переможниці з Чехії. – Калінін А.; Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. Лавреатка Angelus 2026 передала літературну резиденцію українській письменниці Юлії Ілюсі. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. Сім видавництв перевидадуть знищені російськими атаками книжки військових. – Інф.

Музейна справа

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. У Бережанському замку знайшли роботи скульптора Йогана Пфістера, які вважали втраченими. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. МЗС призупиняє реалізацію сертифікатів про збереження української ідентичності для проведення консультацій. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. Український фестиваль у Варшаві об’єднав громаду заради підтримки захисників України. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. Українці Молдови взяли участь у Національному форумі етнічних меншин. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. Близько 500 українців зібралися на «Українську здибанку» у Тель-Авіві. – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт. Кабмін перерозподілив понад 24 млн грн із «Тисячовесни» на освітні програми. – Шуміхін Є., Уницька О.

Кабінет Міністрів України перерозподілив понад 24 млн грн з ініціативи підтримки українського культурного продукту «Тисячовесна» на освітні програми. Згідно з розпорядженням №1074 від 166 жовтня Уряд зменшив обсяг видатків за бюджетною програмою «Забезпечення стратегічних комунікацій, інформаційної безпеки, заходів з європейської та євроатлантичної інтеграції, національної ідентичності, героїзму, створення та поширення аудіовізуальних творів патріотичного спрямування» на 24,2 млн грн. Водночас направив 6,7 млн грн на програму «Надання освіти закладами загальної середньої та позашкільної освіти державної форми власності, методичне забезпечення діяльності закладів освіти» і 17,5 млн грн – на програму «Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва закладами фахової передвищої та вищої освіти, підвищення кваліфікації працівників у сфері культури та мистецтв». Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1222648.html

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. ЮНЕСКО підтримала продовження допомоги Україні в умовах війни. – Інф.

Виконавча рада ЮНЕСКО 19 жовтня на 225-й сесії ухвалила рішення «Дії та програма надзвичайної допомоги ЮНЕСКО Україні», яким продовжила програму, що реалізується в умовах війни РФ проти України. Про це повідомляється на сайті МЗС України. У зовнішньополітичному відомстві зазначили, що в умовах триваючих російських атак на українські міста, об’єкти культурної спадщини, заклади освіти та наукові установи особливого значення набувають оцінка завданих збитків, документування пошкоджень, невідкладні заходи зі збереження культурних цінностей, забезпечення безперервності освіти та наукової діяльності, а також відновлення постраждалої інфраструктури. «Ухвалене рішення має стати додатковим імпульсом для мобілізації міжнародних ресурсів та перетворення солідарності з Україною на конкретні результати, необхідні для захисту й відновлення сфер компетенції ЮНЕСКО, які продовжують зазнавати руйнівного впливу російської агресії», – зазначили в МЗС. У відомстві додали, що важливим практичним сигналом підтримки суверенітету та територіальної цілісності України стало передбачене рішенням Виконради завдання Генеральному директору ЮНЕСКО щодо моніторингу ситуації в Україні у сферах, що належать до мандату Організації, в межах міжнародно визнаних кордонів нашої держави. Після ухвалення рішення Україна наголосила на необхідності підвищення оперативності реагування ЮНЕСКО, забезпечення належного фінансування відповідних програм та закликала держави-члени ЮНЕСКО і міжнародних донорів збільшувати фінансові внески й долучатися до реалізації конкретних проєктів із захисту та відновлення української освіти, науки, культури та культурної спадщини. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4176002-unesko-pidtrimala-prodovzenna-dopomogi-ukraini-v-umovah-vijni.html

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 жовт. «У нас катастрофа»: ворожа ракета пошкодила фонди Книжкової палати в Києві. – Лебедина О.; Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. У Києві через обстріл РФ знову пошкоджене приміщення Книжкової палати. – Інф.; NV. – 2026. – 19 жовт. Під загрозою опинились 15 млн книг. Через удар РФ по Києву значних пошкоджень зазнала Книжкова палата України. – Інф.; Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. Книжкова палата зазнала значних пошкоджень через удар Росії по Києву. – Інф.

У Києві ввечері 18 жовтня внаслідок балістичного удару зазнала руйнувань Книжкова палата. Вибуховою хвилею пошкоджено адмінкорпус та архівосховище: у будівлі вибито вікна й потріскалися стіни. Про це розповіла директорка установи Ольга Васьківська. «З першого по дев'ятий поверх у кожному приміщенні у нас вибиті вікна», – зазначила вона. У грудні 2025 року та січні 2026 року будівля вже зазнавала пошкоджень. Керівництво Книжкової палати наголошує на необхідності терміново зробити ремонт будівлі, оскільки тут зберігається великий книжковий фонд, який містить книги, журнали, газети, починаючи з 1917 року. Нині у фондах Книжкової палати зберігається понад 15 млн примірників видань. Щодня до архіву надходить від 100 до 200 нових видань. Це пов'язано з тим, що українські видавництва зобов'язані передавати Книжковій палаті по одному примірнику кожного опублікованого видання. Докладно:

https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-nas-katastrofa-vorozha-raketa-poshkodila-fondi-knizhkovoji-palati-v-kijevi.html

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4175936-u-kievi-cerez-ataki-rf-znovu-poskodzene-primisenna-knizkovoi-palati.html

https://nv.ua/ukr/books/udar-po-kiyevu-19-zhovtnya-postrazhdala-knizhkova-palata-ukrajini-foto-50651467.html

https://litgazeta.com.ua/news/knyzhkova-palata-zaznala-znachnykh-poshkodzhen-cherez-udar-rosii-po-kyievu/

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. В Україні з 26 до 30 жовтня проходитиме Національний тест з медіа грамотності. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт. Національний тест із медіаграмотності пройде в Україні 26–30 жовтня – Мінкультури. – Шуміхін Є., Уницька О.

В Україні з 26 до 30 жовтня проходитиме Національний тест з медіаграмотності, повідомляє у Фейсбуці Міністерство культури України. Українці вже вп'яте зможуть перевірити свої навички критичного мислення та орієнтування в інформаційному просторі. Цього року Національний тест з медіаграмотності містить 25 запитань у п'яти тематичних блоках, присвячених соціальним мережам, штучному інтелекту, фактчекінгу, кібергігієні, цифровій безпеці та інформаційним маніпуляціям. Запитання побудовані на ситуаціях із повсякденного життя – стрічках новин, соцмережах і повідомленнях. Для участі

в тесті слід зареєструватися на платформі «Дія.Освіта» та пройти його. Результат буде доступним одразу після завершення тестування. Національний тест із медіаграмотності проводить Міністерство культури України та Міністерство цифрової трансформації України в межах Національного проєкту з медіаграмотності «Фільтр». Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4175895-v-ukraini-z-26-do-30-zovtna-prohoditime-nacionalnij-test-z-mediagramotnosti.html

https://interfax.com.ua/news/culture/1222687.html

Вшанування пам'яті

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 19 жовт. Ще три видатні постаті повернуться в Україну: УІНП готує нові перепоховання. – Ткаченко М.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт. Алфьоров: Україна не отримувала відмов щодо перепоховання видатних діячів, але часом є прохання робити це після війни одразу на Пантеоні. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт. Голова УІНП: Переконаний, що найближчим часом буде подвійне перепоховання видатних діячів. – Шуміхін Є., Кіржаєв С.

Україна готує нові перепоховання видатних українських діячів, чиї могили нині розташовані за кордоном. В Україні мають бути перепоховані ще три постаті з визначеного на державному рівні першого списку. Водночас УІНП веде десятки інших переговорів із родинами, громадами та іноземними установами. Про це голова УІНП Олександр Алфьоров розповів 19 жовтня у Києві під час форуму з нагоди 20-річчя УІНП. Ще на початку року визначили перші п'ять постатей, останки яких мають повернути в Україну. Двоє з цього списку вже перепоховані – полковник Армії УНР і голова ОУН Андрій Мельник та полковник Армії УНР, командир Січових Стрільців і перший голова ОУН Євген Коновалець. У першому переліку залишаються ще три постаті, імена яких не розкривають. За словами Олександра Алфьорова, наразі складно назвати точну послідовність повернення останків, оскільки процедура отримання дозволів відрізняється залежно від країни. Та він очікує, що найближчим часом може відбутися подвійне перепоховання. Олександр Алфьоров повідомив, що під час переговорів Україна поки не отримувала відмов від родичів чи правонаступників людей, чиї останки пропонується повернути. Однак у деяких випадках родини або місцеві громади просять не поспішати з перепохованням під час війни й перенести його на період після її завершення. Причина – бажання одразу поховати цих людей у майбутньому Українському національному пантеоні, а не проводити два перенесення – спочатку на тимчасове місце, а потім до Пантеону. Ще одне питання, яке порушують нащадки, – спільне перепоховання подружжя. Часто чоловік і дружина, які разом брали участь в українському державницькому русі, нині поховані окремо, і родичі просять об'єднати їхні могили після повернення в Україну. Олександр Алфьоров пояснив, що УІНП свідомо не розкриває наперед прізвища більшості діячів, щодо яких уже ведуться переговори. Однією з причин є реакція Росії на повернення останків Мельника та Коновальця. За словами голови Інституту, російська сторона починала інформаційні кампанії

безпосередньо в дні перепоховань. Тому передчасне оприлюднення планів може стати приводом для пропагандистських кампаній, тиску та спроб перешкодити отриманню необхідних дозволів у країнах, де розташовані могили. Олександр Алфьоров повідомив, що зараз тривають десятки переговорів щодо повернення останків українських політичних, військових, культурних, наукових та громадських діячів. Серед історичних діячів, питання перепоховання яких публічно вже порушувалося, голова Директорії УНР і головний отаман військ та флоту УНР Симон Петлюра, а також гетьман Української Держави Павло Скоропадський. Влітку УІНП разом із партнерами провів масштабну експедицію європейськими кладовищами. Дослідники перевірили понад 100 тис.поховань на 105 кладовищах у Словаччині, Австрії, Польщі, Франції та Швейцарії. У результаті зафіксували 11071 місце поховання українських діячів за кордоном. Ревізія показала, що частина могил втрачена. Докладно:

https://zn.ua/ukr/UKRAINE/shche-tri-vidatni-postati-povernutsja-v-ukrajinu-uinp-hotuje-novi-perepokhovannja.html

https://interfax.com.ua/news/culture/1222512.html

https://interfax.com.ua/news/culture/1222491.html

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. УІНП записав понад 4 тисячі годин свідчень про Революцію Гідності та війну – Алфьоров. – Інф.

За 20 років діяльності УІНП видав понад 200 книжок з історії нашої країни. Про це на форумі з нагоди 20-річчя УІНП сказав його голова Олександр Алфьоров. «Реабілітація понад 2,5 тис. жертв тоталітарних режимів, запис понад 4 тис. годин усних свідчень про російсько-українську війну та Революцію Гідності. Видання понад 200 книжок з історії України. Водночас процеси, пов’язані з декомунізацією. Це – десятки тисяч перейменованих назв вулиць і, звісно, висновків під це все», – розповів він. Інститут також здійснив велику роботу з меморіалізації. Зі свого боку заступниця генерального директора з наукової роботи НІМЗ «Биківнянські могили» Тетяна Шептицька наголосила, що пам’ять допомагає усвідомити, ким ми є, ким були наші предки, та які випробування довелося пережити спільноті. Вона зауважила, що збереження пам’яті про минуле може вберегти від повторення його трагічних сторінок. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4176092-uinp-zapisav-ponad-4-tisaci-godin-svidcen-pro-revoluciu-gidnosti-ta-vijnu-alforov.html

NV. – 2026. – 19 жовт. Символічний шлях. В Івано-Франківську обрали проєкт Алеї пам’яті загиблих військових. – Інф.

В Івано-Франківську визначили переможця відкритого конкурсу на проєкт Алеї пам’яті загиблих Героїв у Меморіальному сквері, що розташований у центрі міста. Перше місце посів проєкт маршруту із п’ятьма тематичними зонами. Про це повідомляє Департамент містобудування та архітектури Івано-Франківської міської ради. Проєкт отримав 21 бал за результатами рейтингового голосування журі. Імена авторів невідомі. Концепція розглядає

Меморіальний сквер як символічний шлях. Меморіальний сквер в Івано-Франківську облаштовано на території зруйнованого радянською владою міського цвинтаря, відомого як Станиславівський некрополь. Докладно:

https://nv.ua/ukr/socium/aleya-pam-yati-gerojiv-v-ivano-frankivsku-obrali-proyekt-z-p-yatma-zonami-50651234.html

Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. У Будинку кіно відбувся вечір пам'яті Івана Драча. – Ільєва Г.

Портрет-спогад-фільм Олега Бійми про Івана Драча став ключовим на заході Національної спілки кінематографістів України до 90-ліття майстра літератури, кіно і політики. Зі спогадами в Синій залі Будинку кіно виступили колеги із НСПУ: секретар спілки, член Шевченківського комітету України Дмитро Чистяк та професор, доктор філології Анатолій Ткаченко. Модерував вечір пам'яті заступник голови НСКУ, кінознавець Сергій Тримбач. Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/u-budynku-kino-vidbuvsia-vechir-pam-iati-ivana-dracha/

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. У Сумах демонтували пам'ятник авторові «Пєдагогічєской поеми». – Інф.

У Сумах демонтували пам'ятник радянському педагогу Антону Макаренку, авторові відомого роману «Педагогічна поема». Як повідомили на сторінці Сеймського ландшафтного парку у Фейсбуці, демонтоване погруддя відправлять до Спадщанського лісу на Путивльщині, де створено Парк радянського періоду. Згодом також планують прибрати прізвище радянського діяча з фасаду корпуса університету, оскільки він свого часу працював на НКВС. Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/u-sumakh-demontuvaly-pam-iatnyk-avtorovi-piedahohichieskoj-poemy/

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 19 жовт.Астаф'єва: оголосили, що я читатиму Радіодиктант нац'єдності-2026, і мене звалила лавина хету. – Шуміхін Є., Уницька О.

Громадська діячка та волонтерка, засновниця книжкового застосунку UnderBooks Даша Астаф'єва заявляє про хейт в соціальних мережах через новину, що вона читатиме текст Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності – 2026. Вона зазначила, що серед претензій до неї в соцмережах були: вік, мова спілкування, участь у музичному гурті (екссолістка гурту «NikitA») тощо. «Усіх, хто хоче довести, що я не на своєму місці, та всіх, хто хоче просто традиційно (чи вперше) писати диктант, я запрошую на трансляцію 27 жовтня об 11:00 на YouTube-каналах Українського радіо та Суспільного», – резюмувала Даша Астаф'єва. Докладно:

https://interfax.com.ua/news/general/1222763.html

Театр

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. У Варшаві відбулася світова прем'єра опери «Матері Херсона». – Інф.

Польська національна опера представила світову сценічну прем'єру опери «Матері Херсона» українського композитора Максима Коломійця на лібрето американського драматурга Джорджа Бранта, повідомило Міністерство культури України. «Опера «Матері Херсона» – це голос українських матерів, які борються за повернення своїх дітей, голос України. Через мистецтво ми розповідаємо світові правду про злочини Росії та нагадуємо, що кожна викрадена дитина має повернутися додому. Важливо, що ця історія звучить на провідних міжнародних сценах, об'єднуючи митців і глядачів навколо теми, яка не може залишити байдужими. Дякуємо партнерам за підтримку української культури», – зазначив перший заступник міністра культури Іван Вербицький. Оперу створили на спільне замовлення Метрополітен-опери у Нью-Йорку та Польської національної опери. Проєкт реалізували у співпраці з Національною оперою України та Львівською національною оперою за підтримки KSE Foundation. Постановку здійснила режисерка Барбара Висоцька під орудою канадсько-американської диригентки Кері-Лінн Вілсон. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4175935-u-varsavi-vidbulasa-svitova-premera-operi-materi-hersona.html

Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. Мукачівський драмтеатр відкрив 80-й сезон виставою за твором Марії Матіос. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. Мукачівський драмтеатр відкрив 80-й сезон виставою за твором Марії Матіос. – Інф.

Мукачівський драматичний театр відкрив 80-й сезон виставою «Усі ми тут рідня» за твором Марії Матіос «Не плачте за мною ніколи...». Прем'єра відбулася 18 жовтня за присутності авторки. Головні ролі у постановці зіграли акторки Мукачівського драматичного театру Лілія Приходько та Марина Чопей. За словами режисерки Яни Дешко, вистава – про смерть як природну частину людського буття. Почесний громадянин Мукачева письменник Мирослав Дочинець на прем'єрі зауважив, що вважає знаковим, коли театральний сезон відкривають постановками за творами українських письменників. Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/mukachivskyj-dramteatr-vidkryv-80-j-sezon-vystavoiu-za-tvorom-marii-matios/

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4175819-mukacivskij-dramteatr-vidkriv-80j-sezon-vistavou-za-tvorom-marii-matios.html

Музика

Фокус. –2026. – 19 жовт. Фінал дитячого Євробачення 2026: хто представляє Україну та які шанси на перемогу. – Калінін А.

24 жовтня на Мальті відбудеться фінал пісенного конкурсу «Дитяче Євробачення – 2026». Серед 16-ти учасників буде й 11-річна представниця України Еріка Колесніченко з піснею «Not a Lullaby» («Не колискова»).

«Суспільне. Культура» вказує, що авторкою музики та тексту до треку виконавиці є музична продюсерка Нацвідбору Світлана Тараторіна. Головним стилістом для співачки став Олександр Греков, а режисерами-постановниками номера – Леся Подолянко та Ілля Осядлий. Портал PredictMarketCap вказує, що наразі Україна може ввійти в трійку головних претендентів на перемогу в конкурсі з ймовірністю 14%. Найвищі шанси на перемогу бачать у іспанського виконавця Лукаса Паулано (21%), друге місце передбачають вірменській виконавиці Nare – 19%. Голосування на Дитячому Євробаченні є безкоштовним, а українські глядачі можуть підтримати Еріку Колесніченко через сайт «Дитячого Євробачення». Можна буде проголосувати не за одну композицію, а за три конкурсні номери. Докладно:

https://focus.ua/uk/culture/771736-final-dityachogo-yevrobachennya-2026-hto-predstavlyaye-ukrajinu-ta-yaki-shansi-na-peremogu-video

Візуальні мистецтва

Віледж Україна. – 2026. – 19 жовт. П’ять українських проєктів стали переможцями The Architecture MasterPrize 2026. – Гриненко В.

Міжнародна архітектурна премія Architecture Masterprize оголосила переможців 2026 року. Серед лауреатів – п’ять українських проєктів. Відзнаки отримали два проєкти архітектурної команди Дмитра Волика та Ксенії Донецької, YOD Group, Yodezeen і Temp Project. Докладно про проєкти-переможці:

https://www.village.com.ua/village/culture/culture/378225-p-yat-ukrayinskih-proektiv-stali-peremozhtsyami-nbsp-the-architecture-masterprize-2026

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. На 55-му кінофестивалі «Молодість» відбудеться конкурс фільмів для підлітків. – Інф.

У межах 55-го Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість» відбудеться конкурсна програма «Teen Screen», створена спеціально для глядачів віком 14–16 років, повідомляє у Фейсбуці Державне агентство України з питань кіно. Переглянути стрічки «Teen Screen» можна буде в Будинку кіно. Покази безкоштовні. До програми увійшли шість стрічок. Це «Новенькі», Родріґо Пла (Мексика, Іспанія, 2026); «Миша», Келі О’Саліван, Алекс Томпсон (США, 2026); «Мов повітряний змій», Алан Дебертон (Бразилія, 2026); «Кронпринц і повернення тирана», Турд Даніельсон (Швеція, 2025); «Десь там», Саймон Райнінкс (Сполучене Королівство, 2026); «Усі ці «вибач» довкола», Фредеріке Мігом (Бельгія, Німеччина, Нідерланди, 2026). Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4175846-na-55mu-kinofestivali-molodist-vidbudetsa-konkurs-filmiv-dla-pidlitkiv.html

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. У Києві відбудеться ретроспективний показ фільму учня Олександра Довженка. – Інф.

У Києві у Будинку кіно 20 жовтня відбудеться ретроспективний показ стрічки Роллана Сергієнка «Освідчення в любові» (1966), повідомляє у

Фейсбуці Національна спілка кінематографістів України. Показ відбудеться в межах проєкту «Ретроспектива фільмів української кінооператорської школи». Також відбудеться спілкування з оператором Едуардом Тімліним й головою Спілки кінематографістів України, членом Європейської асоціації кінооператорів «Imago» Сергієм Борденюком та кінознавцем Сергієм Тримбачем. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4175893-u-kievi-vidbudetsa-retrospektivnij-pokaz-filmu-ucna-oleksandra-dovzenka.html

NV. – 2026. – 19 жовт. У програмі «Мої думки тихі» та «Ти – космос». У Японії триває фестиваль українського кіно. – Інф.; Фокус. –2026. – 19 жовт. У Японії розпочався великий фестиваль українського кіно: програма та стрічки. – Калінін А.

У Токіо стартував Фестиваль українського кіно 2026, в рамках якого відбудуться покази стрічок про історію й культуру України, повідомляє Посольство України в Японії. У програмі фестивалю 12 українських художніх та документальних стрічок з японськими субтитрами. Серед них – «Друге дихання» Марії Кондакової, «Мої думки тихі» Антоніо Лукіча, «Ти – космос» Павла Острікова. Фестиваль розпочався показом стрічки «Друге дихання» за участю режисерки Марії Кондакової та продюсера Генадія Газіна. Фестиваль українського кіно в Японії триватиме до 29 листопада та проходитиме у Токіо, Йокогамі, Кіото, Кобе, Осаці, Сендаї та Ураясу. Докладно:

https://nv.ua/ukr/kultura/festival-ukrajinskogo-kino-2026-pokazi-filmiv-pro-istoriyu-ta-kulturu-ukrajini-v-semi-mistah-yaponiji-50651349.html

https://focus.ua/uk/culture/771670-u-yaponiji-rozpochavsya-velikiy-festival-ukrajinskogo-kino-programa-ta-strichki-video

NV. – 2026. – 19 жовт. «Пацифізму в Україні не існує». Дмитро Сухолиткий-Собчук про свій новий фільм Тиха повінь і український кінематограф. – Кондрат А.

29 жовтня в український прокат мала вийти нова документальна стрічка режисера Дмитра Сухолиткого-Собчука «Тиха повінь». Втім команда вирішила перенести прем'єру на весну 2027 року. Видання пропонує інтерв'ю з режисером Дмитром Сухолитким-Собчуком, у якому він розповів про фільм «Тиха повінь»; про документальне й ігрове кіно та чи складно вимкнути у собі режисера ігрового кіно і перемикнутися на документаліста; про виклики напередодні прем'єри та які очікування від українського прокату стрічки; про українській кінематограф тощо.

https://nv.ua/ukr/kultura/film-tiha-povin-rezhiser-strichki-pro-vikliki-viyni-ta-chomu-pacifizmu-v-ukrajini-ne-isnuye-50651381.html

Література

Фокус. –2026. – 19 жовт. Фіналістка премії Angelus: українська письменниця очолить літрезиденцію замість переможниці з Чехії. – Калінін А.; Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. Лавреатка Angelus 2026

передала літературну резиденцію українській письменниці Юлії Ілюсі. – Інф.

17 жовтня в Польщі відбулося нагородження переможців літературної премії Центральної Європи Angelus 2026. Переможницею стала чеська авторка Катержина Тучкова за роман «Bílá Voda» («Біла Вода»), однак лауреатка відмовилася від ведення літературної резиденції з особистих причин. Чеська письменниця також виграла Нагороду читачів ім. Наталії Горбаневської, однак через виховання двох маленьких дітей не зможе провести у Вроцлаві цілий місяць. Тому переможниця премії передала це право українські авторці Юлії Ілюсі, пише польське видання Wroclaw.pl. Письменниця з України вийшла до фіналу Angelus 2026 зі збіркою короткої прози «Мої жінки» («Moje kobiety»), що вийшла у видавництві KEW і потрапила у конкурс. Також серед українських авторів був Сергій Жадан з його перекладом польською роботи «Арабески». Докладно:

https://focus.ua/uk/culture/771693-finalistka-premiji-angelus-ukrajinska-pismennicya-ocholit-litrezidenciyu-zamist-peremozhnici-z-chehiji

https://litgazeta.com.ua/news/lavreatka-angelus-2026-peredala-literaturnu-rezydentsiiu-ukrainskij-pysmennytsi-iulii-iliusi/

Українська літературна газета. – 2026. – 19 жовт. Сім видавництв перевидадуть знищені російськими атаками книжки військових. – Інф.

Благодійна ініціатива «4.5.0° за Фаренгейтом» оголосила сім видавництв, які отримають фінансову підтримку на повторний друк книжок, знищених або пошкоджених унаслідок російських атак. Підтримку отримають такі видання: «Над прірвою в іржі» Павла Стеха – видавництво «Віват»; «С.К.А.М» Аліни Сарнацької – «Видавництво»; «Ти під контролем» Марка Мельника – markobook; «Заборонений: Історія життя і боротьби Василя Стуса» Сергія Дзюби й Артемія Кірсанова – видавничий дім «ФАБУЛА»; «Нечуй. Немов. Небач» Петра Яценка – «Жорж»; «Легендарій міських див», збірка військовослужбовців Павла Дерев'янка, Андрія Горбунова (Шовкошитного), Владислава Лєнцева та Романа Колгана, – «Ранок»; «Вечір у Стамбулі» Андрія Любки – Meridian Czernowitz. Наразі організатори підписують договори з видавництвами. Після завершення цього процесу книжки передадуть до друку. «Відновлення книжок – це ще один сигнал світові про те, що у надважких обставинах Україна не здається і продовжує боротьбу. Ми берегтимемо спадок, житимемо і творитимемо попри все», – зазначив генеральний директор «Укр Армо Тех» та автор ініціативи Геннадій Хіргій. Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/sim-vydavnytstv-perevydadut-znyshcheni-rosijskymy-atakamy-knyzhky-vijskovykh/

Музейна справа

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. У Бережанському замку знайшли роботи скульптора Йогана Пфістера, які вважали втраченими. – Інф.

У Бережанському замку на Тернопільщині віднайшли роботи відомого скульптора Йогана Пфістера, які вважалися втраченими. Про це розповіла директорка Державного історико-архітектурного заповідника у місті Бережани

Ірина Мигович. «Йоган Пфістер один з найвідоміших скульпторів кінця XVI – першої половини XVII ст. Бережани стали одним із найважливіших осередків творчості Пфістера. Саме завдяки його роботам наше місто посіло особливе місце в історії української та європейської скульптури першої половини XVII ст. Він працював над оздобленням Бережанського замку та замкової каплиці у 1615–1642 роках. Саме у нашому місті завершився довгий шлях творчого становлення скульптора та викристалізувався його унікальний стиль», – зазначила Ірина Мигович. Команда Державного історико-архітектурного заповідника у Бережанах провадить активну роботу з ревіталізації пам'ятки і перетворення Бережанського замку на сучасний артпростір, інноваційний туристичний хаб та майданчик для соціальної інтеграції громади, гостей міста, ВПО та захисників України. «Протягом останніх кількох місяців у межах грантового проєкту відбувалися науково-реставраційні дослідження у майстерні «Pfister RestSculptures», яка функціонувала як освітньо-практичний хаб, спрямований на порятунок, вивчення та збереження автентичної мистецької спадщини видатного скульптора Йоганна Пфістера. Розбираючи завали румовища каплиці, команді фахівців вдалося знайти роботи скульптора, які вважалися втраченими. Серед них незавершена мармурова чаша для хрещення, робота над якою зупинилася в 1642 році через смерть скульптора…», – розповіла Ірина Мигович. Всі віднайдені фрагменти скульптур під керівництвом професорів Олега Рибчинського (НУ «Львівська політехніка») та Януша Смази (Академія образотворчих мистецтв у Варшаві) опрацювали, провівши фотофіксацію, також провели їх очищення, знесолення, аналіз та зміцнення крихких ділянок. Проєкт «Pfister RestSculptures» вдалося реалізувати за підтримки УКФ та в партнерстві з провідними українськими й польськими інституціями. Зокрема кафедрою архітектури та реставрації НУ «Львівська політехніка», Національним інститутом польської культурної спадщини за кордоном «Полоніка», Академією образотворчих мистецтв у Варшаві. Всі врятовані роботи майстра барокового мистецтва можна побачити у Бережанському замку на виставці «Кам'яна симфонія Йоганна Пфістера». Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4176006-u-berezanskomu-zamku-znajsli-roboti-skulptora-jogana-pfistera-aki-vvazali-vtracenimi.html

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. МЗС призупиняє реалізацію сертифікатів про збереження української ідентичності для проведення консультацій. – Інф.

Міністерство закордонних справ України призупиняє реалізацію сертифікатів про збереження української національної ідентичності для дітей за кордоном для проведення ширших консультацій. Про це зовнішньополітичне відомство України повідомило в коментарі Укрінформу. МЗС наголосило, що підтримка світового українства, молоді за кордоном є одним з пріоритетів роботи української дипломатії, і всі рішення МЗС у цій сфері направлені на збереження зв'язку з українською молоддю за кордоном. Міністерство наголосило, що підтримує ініціативи української громади за кордоном і спільно

адвокатує стратегічні інтереси України, а також подякувало всім, хто долучився до обговорення запровадження сертифіката збереження української національної ідентичності. Водночас МЗС запевнило, що уважно ставиться до висловлених думок, пропозицій і критичних зауважень, поважає точки зору громадських діячів, які формують експертизу для збереження національної ідентичності. «З огляду на висловлені застереження у МЗС вирішили призупинити реалізацію цього проєкту для проведення ширших консультацій із профільними органами державної влади, із залученням українських громад за кордоном, освітян та експертів…», – заявило зовнішньополітичне відомство. МЗС прагне напрацьовувати рішення, які відповідатимуть реальним потребам українських громад у світі, допомагатимуть зберігати їхній зв'язок з Україною та зміцнюватимуть єдність українців незалежно від місця проживання. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4176052-mzs-prizupinae-realizaciu-sertifikativ-pro-zberezenna-ukrainskoi-identicnosti-dla-provedenna-konsultacij.html

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. Український фестиваль у Варшаві об'єднав громаду заради підтримки захисників України. – Інф.

У Варшаві відбувся фестиваль Ukrainian Community Fest Warsaw під гаслом «Наше. Українське. Разом». Організатори фестивалю – громадська ініціатива «Євромайдан-Варшава». Фестиваль у парку Мокотовське Поле став місцем зустрічі української громади, музики, українських традицій та спілкування. На сцені виступили українські виконавці та музичні колективи Pelykh – фіналіст «Голосу Країни 13», Korali, Captain Hmel, Bilya, Maria Pakholko ta Rybonka. Для гостей також організували музичні заняття від Lalaland Music Studio, розваги для дітей, а особливим гостем фестивалю став пес Патрон. Тривав й благодійний збір коштів на придбання EcoFlow та Starlink для ЗСУ. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4175939-ukrainskij-festival-u-varsavi-obednav-gromadu-zaradi-pidtrimki-zahisnikiv-ukraini.html

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. Українці Молдови взяли участь у Національному форумі етнічних меншин. – Інф.

Представники Національного конгресу українців Молдови на чолі з Дмитром Лекарцевим долучилася до форуму етнічних меншин «Різні голоси – спільне майбутнє», який зібрав близько 210 учасників. Організатором форуму виступив Центр громадських ініціатив для національних меншин (ICPMN). Захід відбувся за підтримки Фонду Конрада Аденауера в Молдові, Фонду Soros Moldova, уряду Данії через організацію AMIS та Центру інформаційних і соціальних ініціатив (CISU). До розмови долучилися представники етнокультурних організацій, державних установ, громадянського суспільства, дипломатичних місій і міжнародних партнерів. Участь у заході взяла президентка Молдови Мая Санду. Ключовими темами стали збереження культурної й мовної ідентичності, зміцнення суспільної довіри та європейське

майбутнє країни. Учасники обговорили також Стратегію зміцнення міжетнічних відносин на 2017–2027 роки: досягнутий прогрес, наявні прогалини та пріоритети для майбутніх документів. Ще один блок присвятили інформаційній стійкості меншин. Учасники наголосили на ролі достовірної інформації та медіа мовами національних меншин, а також на медіаграмотності, підтримці якісної журналістики й умінні відрізняти перевірені факти від маніпуляцій. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4175911-ukrainci-moldovi-vzali-ucast-u-nacionalnomu-forumi-etnicnih-mensin.html

Укрінформ. – 2026. – 19 жовт. Близько 500 українців зібралися на «Українську здибанку» у Тель-Авіві. – Інф.

Українська громада Ізраїлю провела в Тель-Авіві традиційну «Українську здибанку», де учасники зібрали кошти для ЗСУ та вшанували пам’ять полеглих захисників, повідомило у Фейсбуці Посольство України в Ізраїлі. Захід, який організувала ініціатива «Українські здибанки в Ізраїлі», об’єднав близько 500 учасників. До присутніх звернувся радник-посланник посольства Геннадій Брескаленко. Він наголосив на єдності й стійкості народу, що зберігає мову, культуру та традиції в усьому світі. Охочі могли долучитися до благодійного збору на підтримку ЗСУ та вшанувати пам’ять полеглих захисників і захисниць біля Столу пам’яті. Культурна програма включала пісні, танці та читання віршів. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4175877-blizko-500-ukrainciv-zibralisa-na-ukrainsku-zdibanku-u-telavivi.html

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm